

Primjedbe na nacrt Zakona o organizacijama koje djeluju za opće dobro

U tijeku je savjetodavno-konzultacijski proces od kojeg se očekuje da ponudi rješenje za nadležno tijelo koje bi vodilo postupak dodjele i praćenja statusa organizacija koja djeluju za opće dobro, a koje je u Nacrtu Zakona ostalo otvoreno.

Javni poziv za sudjelovanju u raspravi upućen je svim Udruga iz DR i braniteljima na način da je objavljen na braniteljskim portalima u okviru redovitog izvještavanja o aktivnostima, a na portalu www.domovinski rat on line otvorena je tema (rubrika) „savjet za razvoj“ otvorena za komentare i dvosmjernu komunikaciju sa braniteljima i objavljen je cijelokupni tekst dosadašnjih pristiglih primjedbi na nacrt.. Braniteljski portal www.dragovoljac.com“ i www.braniteljski portal objavili su poziv sa napomenama ali ne i cijelokupne primjedbe zakona. Udrugama iz DR republičke razine, zajednicama i koordinacijama i pojedinačno je upućen tekst. Odaziv je bio ispod očekivanja što ne začuđuje s obzirom da je ovo novi oblik komunikacije koji tek mora zaživjeti.

U tijeku provođenja konzultacijskog procesa unutar udruga iz domovinskog rata i branitelja koji su dostavili svoje primjedbe primjećeno je:

Načelne primjedbe

1. da ne posjedujemo kvalitetnu informaciju o terminološkim određenjima pojma kvaliteta života (standard, rast, pad), društveno-koristan rad, uključivanje volontiranje u definiranje vrijednosti rada, nova društvena vrijednost u odnosu na civilno društvo, nepreglednu i nejasnu organizaciju postojećeg registra udruga i to kako u odnosu na definiranje sadržaja djelatnosti, tako i u odnosu na njihovu (ne) usklađenost sa istovrsnim djelnostima u inozemstvu (EU), miješanje kriterija određivanje statusa udruga (proizašlih) iz Domovinskog rata u odnosu na korisnike/članove (sudionici 532 udruge, stradalnici 274 i ostale 196 udruga odnosno ukupno 1002 udruge izdvojeno iako ih nalazimo i pod drugim razrezima).

Time je uočeno da registar zbujuje različitošću kriterija određivanja sadržaja djelatnosti ili članstva odnosno kriterijem glavne grupe djelatnosti (sudionici??). Izbornik bi trebao dati mogućnost biranja na drugim jezicima a ne samo uz korištenje translatera koji ne pogda uvijek bit

Registrar nam isto tako ne daje uvid kada je izvršena zadnja promjena u registru upisa odnosno brisanja iz registra. U okviru cijelokupnog registra trebalo bi ponovno razmislići o kriteriju razvrstavanja po pojedinim grupama i usklađivanju sa statističkim brojevima djelatnosti.

- znači ne posjedujemo kvalitetnu informaciju koju možemo upotrijebiti kao argument u raspravi. Imamo nepoznat broj udruga, nepoznatog sadržaja djelatnosti, ne prilagođenog sadržaja djelatnosti u odnosu na kriterij vrednota/općeg dobra, nepoznate procjene efekta promjena koju zakon može donijeti i mogućnosti prilagodbe postojećoj pozitivnoj praksi u EU i ili svjetskim tradicionalnim rješenjima.

2. Konzultativni proces je prekratak da bi i na osnovu tako polovičnih informacija tako veliki broj udruga mogle usuglasiti svoja promišljanja ili izložiti stavove

3. Pojedinačno sudjelovanje branitelja bilo da jesu ili nisu članovi udruge nije omogućeno a oni sukladno sudjelujućoj demokraciji imaju ne samo pravo već i interes da sudjeluju u donošenju jednog takvog zakona (javni interes i interes zainteresirane javnosti).

4. Imamo nepoznat stav lokalne sredine o tome gdje je njezino mjesto u odnosu bilo predlaganja upisa, brisanja upisa,
Kao i nedefinirano teritorijalno određenje rada udruga/organizacija u odnosu na lokalnu sredinu, regiju, RH ili šire.

5. Nismo proveli prethodnu raspravu o temeljnim vrijednostima društva, a donosimo zakon koji treba pristupiti definiciji općeg dobra i djelatnostima od društvenog značaja.

6. Zakon ne daje odgovore o statusu koordinacija, zajednica, mreža i to ako su pravne osobe, odnosno ako nisu pravne osobe u odnosu na broj članova koje nemaju status „opće dobro“

7. Zakon ne pruža mogućnost odgovora na pitanje, dali je status automatski ako je domaća udruga članica međunarodne organizacije ili udruženja koje ima status organizacije/zajednice i kao takva može otvoriti sjedište (podružnicu) u RH???

8. I ono najbitnije nedostaje terminološko određenje nepoznanica iz citirane definicije

„Pri definiranju **općeg dobra** prema sadašnjim propisima treba imati u vidu da se pod djelovanjem za opće dobro smatra svaka djelatnost od **javnog interesa** koja je u skladu s **vrednotama propisanima Ustavom Republike Hrvatske**, te čije provođenje daje **vidljivu dodanu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice**, a korisnik takve djelatnosti nije unaprijed određen i može biti svatko, bez obzira na spol, rasu, vjersko ili političko opredjeljenje, pripadnost društvenim skupinama ili pojedinim organizacijama ili bilo koju drugu osobinu. Djelovanje za opće dobro ni pod kojim uvjetima ne može služiti postizanju dobiti i za korisnika mora biti besplatno.“

Pri tome ne vidimo nikakav razlog zašto je pogrešno unaprijed ne definirati korisnika a pri tome zadržati sav ostali dio definicije, npr. žene, invalidi, manjine, bivši ovisnici u cilju prevencije ovisnosti, branitelji oboljeli od PTSP-a, djeca bez roditelja itd...

Osnovna pitanja koja se uređuju zakonom

- ▶ Ad.1 definira se pojam općeg dobra, za potrebe i u okviru samog nacrta,
- ▶ Ad. 2 određuju se formalni uvjeti koje organizacija mora zadovoljiti kako bi se mogla upisati u Registar organizacija koje djeluju za opće dobro (u dalnjem tekstu: Registar),
- ▶ Ad.3 utvrđuje se osnivanje Registra te tijelo nadležno za njegovo vođenje,
- ▶ Ad.4 propisuje se procedura upisa organizacije, kao i upisa promjena u Registar,
- ▶ Ad. 5 utvrđuju se razlozi te procedura brisanja organizacije iz Registra,
- ▶ Ad. 6 kaznenim odredbama propisuje se odgovornost pravnih osoba, kao i odgovornih osoba u pravnim osobama za kršenje odredbi Zakona vezanih za raspodjelu prihoda, finansijsko izvještavanje i prijavu statutarnih promjena,

- ▶ Ad.7 utvrđuje se procedura nadzora i određuje se tijelo nadležno za njegovu provedbu,
- ▶ Ad. 8 prijelaznim i završnim odredbama propisuju se rokovi za usklađivanje Zakona s drugim relevantnim propisima te rokovi za donošenje podzakonskih akata, propisanih ovim Zakonom

a sada nešto o samom NACRTU ZAKONA:

AD 1. definiranje općeg dobra

Pri definiranju općeg dobra prema trenutnom definiranju treba imati u vidu da se pod djelovanjem za opće dobro smatra

I.. *svaka djelatnost od javnog interesa koja je u skladu s vrednotama propisanima Ustavom Republike Hrvatske,*

- TRENUTNO JE U PROCEDURI RASPRAVA O PROMJENAMA USTAVA

Sadašnji prijedlog ima za polazište vrednote i vrijednosti Ustava iz 1990 gdje sadržaj, korisnici i djelovanje udruga iz domovinskog rata nije bilo.**To znači**

1. ili se sa zakonom mora pričekati donošenje novog ustava, reorganizacija postojećih mogućnosti praćenja, uvida itd. koja bi nam dala potrebne podatke za analizu koja je osnova za donošenje bilo kakvih zaključaka

2.ili vrednote Domovinskog rata: domoljublje, humanost traženja tijela poginulih i nestalih, rad sa zatočenicima logora, invalidima domovinskog rata i žrtvama rata i općenito žrtvama, inkluzija, resocijalizacija i reintegracija tog korpusa građana RH mora ući kao vrednota u Nacrt Zakona, pomoći i osnaživanje žrtvi, očuvanje sjećanja, prikupljanje dokumentacije, borba za istinu kao očuvanje zajedničke povijesti (ratne povijesti ali i povijesti stvaranja RH) mora ući kao **djelatnost od posebnog društvenog značaja.**

3. mogućnost je donošenje posebnog zakona koji bi se odnosio samo na položaj braniteljskih (i veteranskih) i stradalnički udruga i njihov status i vrednote koje oni njeguju kao definirane **NOVE društvene vrijednosti** koje bi taj zakon definirao i obuhvatio te omogućio stvaranje novih odnosa i njegovanje tradicionalnih vrijednosti uz promoviranje domoljublja.

Osnovo ocjenujem da bi to nepotrebno multipliciralo zakone koji se odnose na istu materiju s jedne strane a s druge pridonjelo daljnjoj getoizaciji sudionika i stradalnika rata.

II.. *te čije provođenje daje vidljivu dodanu društvenu vrijednost*

Nije prethodno definirano što je to društvena vrijednost i (ili) društveni interes kao ni to koji su to merni egzaktni mehanizmi

III. *kojom se podiže kvaliteta života pojedinca*

Što je to kao prvo Kvalitetan život i kako ga definirati prethodno?

IV. *i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice, a korisnik takve djelatnosti nije unaprijed određen i može biti svatko*

Iz trećeg proizlazi i četvrto uz osnovno pitanje kako ne definirati unaprijed korisnika neovisno o tome dali je ili nije član kada je već korisnik određen kao kategorija (sudionik ili stradalnik rata) ili npr. pripadnik nacionalne manjine,

Isto tako ništa se ne poduzima da dođe do šireg uključivanja i sada djelatnih vojnih i policijskih osoba sukladno preuzetom konceptu GRAĐANIN U ODORI.

Ne postoji stimuliranje povezivanja niti po horizontalnom niti po vertikalnom povezivanju (putem mreža ili sudjelovanja u zajedničkim akcijama ili aktivnostima) zajedničko djelovanje sa ostalim segmentima civilnog društva na osnovu načela solidarnosti, uzajamnosti, razvoja lokalne zajednice ili regionalnog (županijskog) razvoja, kao i povezivanja sa veteranskim organizacijama izvan granica RH poglavito sa članicama EU, kao i Hrvatima u dijaspori, savezničkim veteranskim organizacijama (njegovanje i produbljivanje savezništva).

Ocenjujemo da je dovoljno da korisnik djelatnosti ne smije i ne može doživjeti nikakav oblik diskriminacije po vjeri, spolu, seksualnom opredjeljenju, dobi, rasnoj ili nacionalnoj pripadnosti – kao općem načelnom pristupu nediskriminacije jer upravo specijalizacija udruga ih i usmjerava prema radu ili članstvu prema određenoj populaciji kao direktnim korisnicima a indirektni efekti rada okrenuti su prema svima i doprinose rastu i razvoju novih društvenih vrijednosti kao i očuvanju starih koje doprinose homogenizaciji društva, zajedništvu, solidarnosti, uzajamnosti, suosjećanju, humanizmu, filantropiji, razvoju dobrovoljnog rada, mirovorstvu, razvoju ljudskih prava, sudioničkoj demokraciji, osnaživanju pojedinaca ili skupina, rad sa osjetljivim skupinama društva, prevladavanje konflikata koje proizlaze iz dobnih, spolnih, ekonomskih, obrazovnih i inih mogućnosti bilo pojedinca ili društva.

V.. *Djelovanje za opće dobro ni pod kojim uvjetima ne može služiti postizanju dobiti i za korisnika mora biti besplatno.*

- ovako definiranje članka gotovo da isključuje bilo kakav oblik kotizacije ili izraza novčane vrijednosti volontiranja za članove udruge i (ili) korisnike, kao i bilo koju mogućnost da se razdvoje materijalni troškovi poslovanja koje ima svaka djelatnost od cilja obavljanja djelatnosti..

- Prihvatljiviji pristup bio bi da efekti rada, ili direktan rad s korisnicima usluga ne smiju biti naplaćeni korisniku , a da samo djelovanje Udruge mora biti na neprofitnim osnovama,

Sukladno tome trebalo bi izvršiti promjene ili izmjene u: (prijedlozi za raspravu)

čl. 2 Nacrt Zakona

On glasi:

Djelovanjem za opće dobro (u smislu Nacrtu Zakona) smatraju se osobito djelatnosti CD vezane za zaštitu i promicanje ljudskih prava, jednakosti, ravnopravnosti te mirovorstva, borbe protiv nasilja i diskriminacije, borbe protiv ovisnosti, razvoj političke kulture i demokracije, zaštita i promicanje prava manjina, socijalna i humanitarna djelatnosti, zaštita prirode i okoliša, potpora razvoju znanosti, obrazovanja, kulture i tehničke kulture i športa te druge aktivnosti koje se po svojoj prirodi odnosno posebnim propisima mogu smatrati djelovanjem za opće dobro.

Ocenjujući da je nepravedno propušteno ili utopljeno u opću formulaciju „i druge aktivnosti“ cjelokupno djelovanje udruga proizašlih iz DR **U okviru nabrajanja svakako bi trebalo još i navesti:**

- djelatnosti koje doprinose razvoju zajedništva, domoljublja, međugeneracijske solidarnosti, zaštite obitelji i ranjivih skupina društva

- djelatnosti koje doprinose razvijanju kulture dijaloga, traženju ne nasilnih rješenja, transformaciji sukoba, prevenciji nasilja, suočavanju s prošlosti kao i ostalim oblicima mirotvorstva
- njegovanje kulture i tradicije i sjećanja, te razvoj međukulturalne i međudržavne suradnje i očuvanje tradicijskih kultura i običaja, promoviranje ugleda RH u zemlji i svijetu (socijalna diplomacija)
- djelatnosti i aktivnosti koje doprinose razvoju međuvjerskog dijaloga i humanizma
- djelatnosti koje doprinose prevladavanju kriza i socijalno-zaštitnih potreba pojedinaca ili skupina koje su bez svoje krivnje nalaze u pojačanoj potrebi za pomoć društva (resocijalizacija, rehabilitacija, reintegracija, inkluzija),
- potraga za poginulima i nestalima iz DR
- pomoć i podrška žrtvama i članovima njihovih obitelji (pravna, socijalna, psihološka, ekomska, i sl.)
- **važnost održavanja sjećanja na prošlost i spomen na žrtvu totalitarnih režima, komunizma, i žrtve iz DR**
- prikupljanje sjećanja, dokumenata i zapisa, predmeta, koje se odnose na DR
- djelatnosti i aktivnosti koje doprinose razvoju sigurnosne, prometne i zdravstvene kulture i prevencije
- šport i športske aktivnosti invalida
- športske aktivnosti i aktivnosti koje omogućuju uključivanje obitelji
- ..... (vidite li još nešto a što bi moglo sadržajno obuhvatiti djelatnosti udruga proizašlih iz DR)

[Ad. 2. formalni uvjeti](#)

Čl : 3 i čl. 4 i čl. 5 Nacrta Zakona

Članak bi trebalo novo-tehnički razdvojiti jer sadrži potvrđni (tko može) i negacijski dio (tko ne može) u istom članku.

- U okviru potvrđnog dijela i uvida u statut kao i dosadašnje obavljanje djelatnosti trebalo bi definirati koje vremensko razdoblje se promatra. Znači radi se o vremenskom razdoblju od zadnje promijene statuta i praćenja npr. zadnje dvije godine kontinuiranog obavljanja pretežite (ili isključive) djelatnosti
- Ako se radi o pretežitoj djelatnosti dali u tom slučaju cjelokupne aktivnosti organizacije dobivaju porezne olakšice (???)
- Sukladno tome unutar članka 3 trebalo bi prebaciti odredbe članka 4 (kategorija tko može ako...) u razdvojenim stavcima koja se odnose na podmirenje finansijskih i drugih obaveza organizacije, zakonitost poslovanja, transparentnost poslovanja – uz definiranje kako se dokazuje (potvrde, obrasci, uvidi kao i to tko je obvezan pribaviti te obrasce i u kojem roku kako bi se jasno po određenom stavku mogla tražiti nadopuna dokumentacije koja se prilaže upisu u Registar),
- njegovanje demokratskih principa poslovanja i sudioničke demokracije

Isključujući dio

- On sadrži i nov pojam koji nema prethodno obrazloženje, **a to je pojam „osnovane s ciljem zaštite potreba svojih članova“**

Mora se jasno definirati što je to jer je to bitan isključujući pojam i ne može biti na diskrecionoj ocjeni nekog službenika dali je ili nije .....

- Kako je upis u neki drugi registar isključujući u zakonu mora biti i odredba obveze (čija je) pribavljanja potvrde ili uvida u druge registre. Polazišna osnova je da se ne

traži bespotrebno administriranje za stranku u postupku ako organ koje se ona obraća može jednostavnije izvršiti uvid u druge registre unutar istog sustava uprave
- Sukladno tome pitanje isključivanja mogućnosti upisa u Registar mora biti definirano vrlo jasno (precizno) sa posebnim člankom koji omogućuje da se u donošenju rješenja o odbijanju upisa pozove na članak i stavak Zakona ili potrebi nadopune priložene dokumentacije.

- Isto tako **isključujući** dio mora imati i dio koji isključuje a odnosi se na osnivače ili osobe koje predstavljaju organizaciju i to u odnosu na njihovu kaznenu ili prekršajnu odgovornost u odnosu na kršenja ljudskih prava, djela protiv čudoređa, zloupotrebe droga, ratne zločine, zabrane obavljanja djelatnosti, djela remećenja javnog reda i mira, nasilništvo u obitelji ili navijačko nasilje itd..
- **Dio koji se odnosi na one koji zastupaju ili predstavljaju organizaciju** mora sadržavati i **nemogućnost** istovremenog obnašanja visoke političke dužnosti ili djelatni odnos u organima uprave (izbjegavanja sukoba interesa), kao i odredbu da osoba koja je bila visokopozicionirana ili na bitnoj političkoj dužnosti u agresorskoj vojsci ili političkim tijelima okupacijskih vlasti u DR bude imenovana u bilo koju upravljačku funkciju organizacije
- isto bi se odnosilo i na razdoblje komunizma (boljševizma, titoizma)

Isključujući dio treba sadržati odredbu ne dostavljanja dokumentacije potrebne za upis u registar (ili produženje statusa) u zakonskom roku.

Kao i odredbe o političkom izjašnjavanju čelnika organizacije ili preuzimanju neke rukovodeće funkcije u političkoj stranci, rad u jedinicama uprave i sl.

Nakon toga bio bi logičan prijelaz na postupak donošenja rješenja i obavezne elemente rješenja

A ne na članak 6 koji se odnosi na poticanje djelovanja za opće dobro

I samo definiranje poticanje djelovanja za opće dobro nije tehnički dobro izvedeno jer je to aktivnosti koja se provodi prema svim udrugama da se ponašaju sukladno zakonu, dobrim običajima i td. I da teže da dobiju status A odnosno uđu u registar organizacija za opće dobro a one koje su u registru da to i zadrže.

Znači poticajne aktivnosti su zapravo politika i kao takva se ne unosi za zakonske odredbe i članak 6 na način na koji je napisan trebalo bi potpuno izbaciti, eventualno neke odredbe djelomično prebaciti u druge članke.

Ad. 3 REGISTAR

Upis u Registar

Ponovno loše formulirano trebalo bi;

Čl. 7

1. Središnje tijelo državne uprave, nadležno za VOĐENJE JEDINSTVENE EVIDENCIJE registriranih udruga, organizacija itd. odmah po primitku pisanih zahtjeva za upis u registar „statusa organizacije za opće dobro „pokreće upravni postupak i izdaje rješenje.
2. U upravnom postupku utvrđuje se dali organizacija udovoljava svim uvjetima navedenim u čl. 3 i 4.
3. Udovoljene navedenim uvjetima utvrđuje se uvidom u priložene potvrde ili druge oblike dokaza koje je organizacije predložila sama ili na drugi način a da se može

putim tih dokaza jasno utvrditi dali ili ne imenovana organizacija udovoljava traženim uvjetima.

---potrebno ostaviti malo šire jer je moguće da će se i od stranih fundacija ili sl. tražiti upis podružnica i sl. pa je moguće da neki oblici dokaznog sredstva nisu u verificiranoj formi u drugoj zemlji ---kako to ne bi postao razlog administrativnog formalnog a ne sadržajnog odbijanja

---uvid na drugi način može biti posjeta web stranici na kojoj bi se morao nalaziti statut, finansijski izvještaji po prethodnoj godini ili nekom velikom projektu ili programu, obavijesti o održavanju skupštine za članove i sl.

4. Rješenje o upisu u registar javno se objavljuje i na njega zainteresirane stranke mogu uložiti prigovor.

- ocjenujemo da najveći kritičar, i najveći kontrolor je javnost, i da sukladno tome (i s obzirom da se radi o upravnom postupku kojeg mi predlažemo, a rješenja u upravnom postupku su javna) da se o postupku donošenju rješenja mora obavijestiti javnost čime bi se omogućilo da javnost postane zainteresirana i po potrebi obavijesti nadležne za donošenje rješenja o postojanju zapreke za izdavanje pozitivnog rješenja o upisu.

6. Pravomoćno rješenje upisuje se u registar ili djelovodnik.

7. U registar ili djelovodnik obvezno se upisuje i rješenje o odbijanju ili oduzimanju statusa sa obrazloženjem ili rokom za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

8. Upravni postupak je javan, i hitan

9. BILJEZI ???

Čl. 8.....(?)

.1. Ministar nadležnog ministarstva donosi pravilnik koji sadrži odredbe o načinu vođenja registra, obaveznoj dokumentaciji, određuje osobu ovlaštenu za donošenje rješenja, način provođenja nadzora, način brisanja iz Registra, obavezu evidencije koja sadrži podatke o izvršenim promjenama u statutu ili imovini organizacije (od značaja), izgled zahtjeva, nadzor nad organizacijom u periodu važenja rješenja, odgovorne osobe, obavezu arhiviranja i dokumentiranja i ostalo. Obvezni dio pravilnika je i popis dokumentacije (i naslova koji izdaje dokument) a koji se prilaže zahtjevu za pokretanje postupka, kao i rokovi dostave rješenja, postupanje po prigovoru/žalbi i td.

2. Registr je jedinstven za cijelo područje RH i njegov vidljivi dio je u e-obliku dostupan javnosti.

Sukladno tome čl. 8 bio bi nepotreban jer bi se to definiralo pravilnikom a ne zakonom, to bi omogućilo da u slučaju promijenjenih uvjeta (npr. neki dokumenti se pokažu kao bespotrebni, ili se naslovnici koji ih izdaju promijene i sl.) nema potrebe za promjenom zakona već se na prijedlog više organizacija ili odluci ministra odredbe iz pravilnika nadopunjavanju i brišu. Time se čuva pravna sigurnost i kontinuiranost trajanja nekog zakona.

Čl. 9

TREBALO BI USKLADITI S GORNJIM

Npr. sada se navodi „Nadležno tijelo je dužno donijeti rješenje o zahtjevu za upis u Registar u roku od 30 dana od dana predaje urednog zahtjeva“

Naime nadležno tijelo u trenutku zaprimanja zahtjeva može izdati samo potvrdu da je zahtjev uredno zaprimljen i da počinje teći postupak rješavanja po zahtjevu stranke.

Dobro je navesti rok trajanja postupka uvida u to dali stranka posjeduje svu potrebitu dokumentaciju kojom dokazuje da može uputiti zahtjev ali rok postupka mora omogućiti istovremeno mogućnost utvrđivanja vjerodostojnosti dokumentacija znači ne samo formalno dali je priloženo sve već i uvid u tu dokumentaciju i zahtjev...istovremeno on ne smije biti predug da ne bi prerastao u „šutnju administracije“, i bespotrebno odgovlačenje. Samim time moguće je da će se tražiti nadopuna ili nešto drugo.....

U svakom slučaju potrebno je razmisliti dali je izričito navođenje dana unutar kojih se donosi rješenje zaista nužno (svrha tako definiranog roka). Odnosno koja je posljedica ukoliko se u postupku prekorači rok dali u tom slučaju stranka upućuje požurnicu, prigovor, ili se žali čelniku Ministarstva, ili stranka uslijed „šutnje administracije“ može započeti sa radom pod novim uvjetima (?).

Čl. 10

Ako se prihvati da se rješenje donosi u upravnom postupku onda se ovaj član mora urediti sukladno ZUP-u (ukoliko se izričito navodi) ili ga izbaciti jer smo već definirali da se postupak vodi i rješenje donosi u Upravnom postupku.

Čl. (?) Koji se odnose na oduzimanje statusa „A“ i brisanje iz Registra

Ovo je područje koje je naročito bitno riješiti precizno jer direktno utječe na gubitak statusa, ali time povlači i gubitak ugleda neke organizacije koja je vrlo bitan dio njezinog identiteta i imagea u javnosti.

Sukladno tome ocjenjujemo da postupak za oduzimanje može se pokrenuti po službenoj dužnosti pod točno utvrđenim kriterijima (npr. u postupku nadzora utvrdilo se....što? ili na osnovu zaprimljene prijave da je organizacija učinila Što?

Svaki takav postupak mora imati komisijsko odlučivanje u koje bi bile uključene i druge organizacije tog tipa djelatnosti. Odluke koje se donose moraju imati postupnost u obliku opomene, ukora, roka za oticanje uočenih nepravilnosti i sl..a tek nakon što su se izredale postupne mjere pristupiti kazni u obliku brisanja iz Registra.

Brisanje iz registra mora imati i zakonsku obavezu ukoliko organizacija prestane sa poslovanjem uslijed likvidacije ili zatvaranja ili odluke osnivača.

Potrebno je i navesti mogućnost ponovnog upisa ....kada? odnosno dali je potrebno opet proteći dvije godine od traženja ponovnog upisa, ...isto i u slučaju odbijanja upisa.

Itd.

Zbog čega bi neka organizacija uopće ulazila u postupak ostvarivanja statusa „A“ ili organizacije koja djeluje za opće dobro?

Sam Nacrt Zakona govori isključivo o materijalnim mogućnostima koje takav status može ali i ne mora proizvesti pa se postavlja osnovno pitanje; **Zašto?**

1. Materijalne beneficije – nedovoljno i nepotpuno razrađeno

- Zakon predviđa povoljni položaj u odnosu na porezne olakšice i oslobođenja od poreza za udrugu i donatora – što je opet vezano za materiju koja se definira u drugim zakonima i propisima te bi onda bilo nužno provesti višestruko usklađivanje.
- Status A mora omogućavati i druge oblike povoljnosti u prostoru CD-a vezano za određene obvezne konzultacije, pozivne natječaje, posebne publikacije ili navođenje pojedinačno na stranicama Uprave, sudjelovanje predstavnika u raznim oblicima savjetovanja itd.
- Potvrdu o Statusu A moguće je priložiti i u inozemstvu, i putem njega ostvarivati mogućnosti koje predviđaju se za fondove i sl. u EU.

2. Uvjeti koje organizacija mora zadovoljiti morali bi biti oštire postavljeni nego što je to prema ostalim organizacijama civilnog društva upravo zbog statusa A "", s obzirom da će kod nas priznavati i postupci za strane organizacije, za očekivati je da se i drugdje prihvaćaju naše. Preslabi ili prelabavi okvir, **nejasni kriteriji nisu dobra polazišta, samim time što se status ostvaruje temeljem OSOBNOG TRAŽENJA..**

Ovo su samo neke od primjedbi. Kako ocjenjujemo da one zadiru u samu bit zakona opravданo se pitamo (ili mi ne razumijemo) svrhovitost donošenja zakona a da se prethodno nije primijenio u potpunosti već sadašnji pravni sustav koji se odnosi na udruge sve generalno a naročito na udruge iz domovinskog rata.

Primjedbe na zakon nakon prikupljenih javnih konzultacija obradila
Ljiljana Canjuga, član Savjeta za razvoj civilnog društva, predstavnica UDR.

Zagreb, 09. 06. 2010.